

Stk. 3. Er der i medfør af denne lov truffet bestemmelse om frihedsberøvelse, skal spørgsmålet om lovligheden af den pågældende frihedsberøvelse på begæring af den, der er berøvet sin frihed, eller den, der handler på hans vegne, forelægges retten til prøvelse i overensstemmelse med de i retsplejelovens kapitel 43 a derom givne regler. Om adgangen til at begære sagen forelagt for domstolene skal pågældende have meddelelse samtidig med, at den trufne beslutning tilkendes gives ham, og senest ved indlæggelsen.

Stk. 4. Er lovligheden af den pågældende frihedsberøvelse stadfæstet ved dom, kan fornyet prøvelse for retten ikke kræves af klageren, før der er forløbet et tidsrum af 6 måneder fra dommens afsigelse, medmindre der i dommen er fastsat en kortere frist. Er frihedsberøvelsen fastsat til et bestemt tidsrum, kan klageren kun kræve retlig prøvelse af afgørelsen én gang.

Kapitel III.

Det offentliges forpligtelser over for borgerne.

§ 19. Det offentlige er i påkommende tilfælde forpligtet til at yde enhver person bistand eller hjælp som fastsat i nærværende lovs § 1.

Stk. 2. Pligten til at yde bistand eller hjælp påhviler opholdskommunen, uanset om den trængende har fast bopæl i kommunen, og uanset om udgifterne ved hjælpen eventuelt skal bæres af en anden kommune som retlig opholdskommune i henhold til §§ 113-117; hvis vedkommende har bopæl eller tilholdssted i en anden kommune, vil han dog undtagelsesvis kunne henvises til hjælp af sidstnævnte kommune, for så vidt den deraf følgende udsættelse af hjælpens ydelse ikke vil være til skade for ham, og for så vidt han uden større besvær vil kunne henvende sig til denne kommune.

Stk. 3. Bistand i henhold til stk. 2 omfatter foruden ydelse af hjælp også råd og vejledning i spørgsmål af forsorgsmæssig og personlig art.

§ 20. Enhver, der har dansk indfødsret, har forsørgelsesret her i landet. Lige med en indfødt anses en herboende kvinde, der

ikke selv har dansk indfødsret, men som er eller senest har været i ægteskab med en mand med dansk indfødsret.

§ 21. Der kan ved traktatmæssige bestemmelser — så vidt muligt under forudsætning af gensidighed — indrømmes et fremmed lands statsborgere adgang til vedvarende at forsørges her i landet, så længe de har ophold her.

Stk. 2. En person, der ikke er i besiddelse af dansk indfødsret, kan modtages til forsørgelse her i landet, når socialministeren efter de foreliggende omstændigheder finder, at dette bør ske.

§ 22. Udgifter til hjælp til en udlænding, der ikke i henhold til §§ 20-21 er berettiget til forsørgelse her i landet, vil ikke kunne anmeldes til refusion, medmindre vedkommende kommune uopholdeligt og senest inden 1 måned efter ydelse af hjælp, kautionsafgivelse eller lignende sender indberetning om sagen på et af socialministeriet godkendt skema.

Stk. 2. Efter indberetningens modtagelse meddeler socialministeriet opholdskommunen, om og i hvilken udstrækning hjælpen vil kunne anmeldes til refusion, eller om pågældende eventuelt skal hjemsendes. Amterne kan bemyndiges til at træffe de heromhandlede afgørelser.

§ 23. Når hjemsendelse derved kan undgås og omstændighederne i øvrigt taler derfor, kan socialministeriet bestemme, at statskassen direkte og endeligt afholder udgifterne ved en dansk statsborgers forsørgelse i udlandet. I tilfælde af hjemsendelse refunderer statskassen opholdskommunen samtlige lovligt afholdte udgifter ved hans forsørgelse, indtil trangstilfældet er ophørt.

§ 24. Når en dansk statsborger tager ophold i udlandet eller skal på længere rejse i udlandet, er socialministeriet på begæring forpligtet til at udstede en erklæring om, at han og hans familie og i tilfælde af hans død hans enke og børn under 18 år i trangstilfælde vil blive modtaget til forsørgelse her i landet, så længe de ikke er blevet statsborgere i en fremmed stat eller i en sådan har opnået forsørgelsesret efter dennes lovgivning.